

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 20. 3. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0062/SO/2024

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0062/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 2. 4. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 20. 3. 2024

Podnet na preverenie č. 0062/SO/2024 zaevidovaný dňa 9. 1. 2024

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: Televízne noviny

Deň a čas vysielania: 3. 1. 2024 19:00 hod.

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 13. 3. 2024

OBSAH PODNETU:

„...TV Markíza v reportáži o nábřeží manipuluje a zavádza. Reportáž nájdete v archíve na tvnoviny.sk z dňa 3. 1. 2023, čas 18:55. <https://tvnoviny.sk/archiv/91-televizne-noviny/165603-3-1-2024>

Televízne noviny TV Markíza odvysielali reportáž, v ktorej sa redaktor Branislav Tomaga spolu s „aktivistami“ na Vajanského nábřeží vybrali premerať, či cyklopruh „spĺňa normy“ so záverom, že ide o nebezpečné a nesprávne riešenie. Pritom však najmä demonštrovali svoju neznalosť vyhlášky o dopravnom značení. V mieste merania totiž ide o ochranný pruh pre cyklistov, nie riadny cyklistický pruh (vyznačený tenkou prerušovanou čiarou, nie hrubou súvislou). Ochranný pruh pre cyklistov je súčasťou jazdného pruhu a na Slovensku sa na mnohých miestach bez väčších problémov používa od prijatia vyhlášky v roku 2020. Tvrdenie, že „na mieste, kde sa cyklopruh zužuje, zúžil magistrát aj jazdné pruhy pre vozidlá“ je nepravdivé, keďže jazdný pruh je tu naopak širší. Reportáž stojí na poplašnom tvrdení, že „ak si (autobusy) nechcú roztrhnúť pneumatiku na ostrovčeku, musia vojsť do cyklopruhu.“ To nie je pravdou, a hoci zasahujú do ochranného pruhu pre cyklistov, je to z pohľadu zákona celkom v poriadku - práve to je princíp tohto dopravného značenia, nie chyba projektu. Rozmery sú v tomto prípade tiež v poriadku, hoci sa reportáž snaží naznačiť opak: Technický predpis TP 117 Ministerstva dopravy SR uvádza, že „Celková šírka jednosmerného jazdného pruhu s vyznačeným ochranným pruhom pre cyklistov musí byť $\geq 2,25$ m plus šírka ochranného pruhu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

- a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
- b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namieta v rámci relácie *Televízne noviny* voči obsahu príspevku, ktorý sa mal týkať cyklistického značenia na Vajanského nábřeží v Bratislave, jeho merania a zhodnocovania bezpečnosti. Podľa neho bola reportáž manipulujúca a zavádzajúca, keďže v nej mali zaznieť nepravdivé tvrdenia s demonštráciou neznalosti vyhlášky o dopravnom značení, čo sa týka rozdielu medzi ochranným pruhom pre cyklistov a riadnym cyklistickým pruhom, resp. čo sa týka šírky jednosmerného jazdného pruhu, pričom podávateľ poukazoval na to, že cyklistické značenie je z pohľadu zákona celkom v poriadku.

Odvysielaný program bol vzhľadom na výhrady podávateľa a vzhľadom na to, že ide o spravodajstvo analyzovaný podľa ustanovenia **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.** Dané ustanovenie upravuje povinnosť vysielateľa nasledovne:

„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupú a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

S ohľadom na predmet podnetu sme v rámci monitoringu daného vysielania zaznamenali príspevok *Preverujú cyklopruh*, ktorý bol desiaty v poradí (so začiatkom v čase cca 19:18:50) a trval necelé tri minúty. Uvedený bol nasledovne:

Moderátorka: „*Bratislavský experiment v centre mesta zrejme nevyšiel podľa plánov. Cyklopruh na Vajanského nábreží má množstvo chýb, ktoré zaujali aj dopravný inšpektorát.*“

Moderátor: „*Cesta je na niektorých miestach príúzka pre autobusy a nebezpečná pre cyklistov a kolobežkárov. Mesto sľubuje nápravu.*“

Nasledoval vstup redaktora, ktorý poznamenal, že na obyvateľstvo polarizujúci cyklopruh sa pozreli občianski aktivisti, ktorí premerali, či spĺňa normy. Nasledoval záber, v ktorom redaktor a ďalšia osoba merali šírku cesty k bielej čiare. Ďalej redaktor konštatoval, že magistrát na mieste, kde sa zužuje cyklopruh, zúžil aj jazdné pruhy pre vozidlá, čo pre autobusy MHD vytvára bežnú nutnosť vojsť na cyklopruh, ak si nechcú roztrhnúť pneumatiku na ostrovčeku. V rámci ankety sa vyjadril oslovený cyklista, ktorý potvrdzoval riskantnosť spomínaného zúženého úseku. Redaktor podotkol, že kolízie hrozia pri veľkých autobusoch, ktoré majú šírku totožnú s jazdným pruhom – 2,5 metra. Ďalším účastníkom ankety bola cyklistka konštatujúca, že zatiaľ nemala kolíziu so žiadnym automobilom. Potom sa k téme vyslovil občiansky aktivista Ivan Matušík kritizujúci realizáciu cyklopruhu. Redaktor poukázal na to, že I. Matušík považuje zúžený úsek za nebezpečný práve kvôli možnému stretu autobusu s cyklistami. Súčasne redaktor povedal, že I. Matušík na danú vec upozornil krajský dopravný inšpektorát. V príspevku zaznelo, že aj polícia premeriavala viacero úsekov na nábreží. K danej záležitosti sa vyjadril hovorca bratislavskej krajskej polície. Redaktor prezentoval stanovisko magistrátu, podľa ktorého je súčasná podoba zúženého úseku výsledkom toho, že sa pri zhotovovaní vychádzalo zo zlých pôvodných plánov, čo sa týka šírky odbočovacieho pruhu. Nasledovalo vyjadrenie hovorca magistrátu hlavného mesta: „*Plán sme preto aktualizovali a po novom bude šírka v tomto úseku 2,75 metra, čo je šírka zosúladená jednak s realitou a zároveň v súlade s predpismi.*“ Následne redaktor tlmočil postoj občianskeho aktivistu, podľa ktorého budú úpravy buď nedostačujúce resp. budú znamenať stratu významu trasy na danom úseku – z dôvodu úzkej šírky cyklopruhu. Redaktor na záver povedal, že občiansky aktivista vyzýva mesto, aby si priznalo chybu a celý projekt zrušilo. Zároveň však prezentoval aj stanovisko magistrátu, ktorý údajne nemá v pláne zrušiť projekt, ktorý má byť po odstránení chýb bezpečný pre všetky druhy dopravy.

* * *

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach. Je právom vysielateľa vybrať si tému, jej spracovanie a hostí do diskusie podľa vlastného slobodného uváženia.

Vzhľadom na obsah podnetu, je nutné konštatovať, že v kompetencii Rady nie je **overovať pravdivosť odvysielaných informácií**. Príspevok sme tak preverili v medziach zákona č. 264/2022 Z. z., a to konkrétne z hľadiska objektívneho a nestranného informovania.

Je možné konštatovať, že namietaná reportáž nešla do väčších detailov, čo sa týka problematiky cyklistickej infraštruktúry či cestnej legislatívy. V príspevku nebola spochybnňovaná zákonnosť samotného projektu. Zamieroval sa na problematiku úseku, ktorý by mohol vytvárať nebezpečné situácie. Subjekt stojaci za projektom (bratislavský magistrát) neodporoval problematiku úseku, ale naopak komunikoval ambíciu ho určitým spôsobom korigovať. Reportáž sa v prípade redaktora niesla zväčša v znamení interpretácií pohľadov a stanovísk zainteresovaných aktérov. V príspevku bolo prezentované, že jedna strana (aktivista I. Matušík) navrhuje jej zrušenie, kým druhá strana (hl. mesto) si za jej vybudovaním naďalej stojí. Z obsahu príspevku je síce zrejmé, že väčší priestor dostal I. Matušík, celkovo podľa nášho názoru možno konštatovať, že relevantné zúčastnené strany a ich zástupcovia

(napr. hovorca magistrátu) dostali priestor na vyjadrenie k preberanej veci. Preto sa nazdávame, že príspevok nebol v rozpore s § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy programu sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o., odvysielaním programu *Televízne noviny* dňa 3. 1. 2024 o cca 19:00 h na programovej službe TV MARKÍZA neporušil ustanovenie **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0062/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Televízne noviny

Deň vysielania: 3. 1. 2024

Čas vysielania: 19:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

18:59:51 začiatok monitorovaného záznamu

- prebiehajúci sponzorský odkaz

18:59:54 začiatok programu *Televízne noviny*

Zvučka programu, prehľad správ s podtitulom *Dnes uvidíte*, predstavenie moderátorov. Príspevky:

- Kontroly sa skončia
- Obžaloba na exministra
- Nový rok, staré témy
- Chce rýchlocestu cez Donovaly
- Ďalšia vlna nepriaznivého počasia v Európe
- Nové zistenia v prípade bývalého šéfa súdu
- Slovenská špiónka v BBC
- LNG terminál v Bratislave
- Útoky počas piety

19:18:50 príspevok *Preverujú cyklopruh*

Moderátorka: „Bratislavský experiment v centre mesta zrejme nevyšiel podľa plánov. Cyklopruh na Vajanského nábreží má množstvo chýb, ktoré zaujali aj dopravný inšpektorát.“

Moderátor: „Cesta je na niektorých miestach priúzká pre autobusy a nebezpečná pre cyklistov a kolobežkárov. Mesto sľubuje nápravu.“

Redaktor: „Jedni naň nedajú dopustiť, iní ho nenávidia. Občianski aktivisti sa však na kontroverzný cyklopruh pozreli vecne. Premerali či spĺňa normy, aby po ňom mohli jazdiť bezpečne aj vozidlá.“

Ivan Matušík, občiansky aktivista: „Ja som na bielom páse, tu je 254.“

Redaktor: „Na mieste, kde sa cyklopruh zužuje zúžil magistrát aj jazdné pruhy pre vozidlá. Autobusy MHD tak majú jedinú možnosť. Ak si nechcú roztrhnúť pneumatiku na ostrovčeku, musia vojsť do cyklopruhu. Takéto situácie sú tu vraj bežné. Na nábreží sme dnes strávili približne hodinu.“

Muž - cyklista (v rámci ankety): „Tak je to také trochu, že popri tom autobuse je to riskantné. No a ja som trochu tak riskol, hej.“

Redaktor: „Kolízie hrozia pri veľkých autobusoch, ich šírka je 2,5 metra a približne toľko má aj jazdný pruh. Autá sú užšie a snažia sa držať vo svojom pruhu.“

Redaktor: „Nemali ste niekedy kolíziu s autom?“

Žena - cyklistka (v rámci ankety): „Zatiaľ nie.“

Ivan Matušík, občiansky aktivista: „No je to zle vymerané a zle nakreslené.“

Redaktor: „Hovorí občiansky aktivista, ktorý na problém upozornil aj krajský dopravný inšpektorát. Podľa neho je úsek nebezpečný práve preto, že autobusy sa na ňom môžu zraziť s cyklistami.“

Ivan Matušík, občiansky aktivista: „On je jednoducho široký a musí mať istotu, že do ničoho nevrázi.“

Redaktor: „Polícia priznala, že na Vajanského nábreží bola a premerala viacero úsekov.“

Michal Szeiff, hovorca bratislavskej krajskej polície: „V súčasnej dobe sa vyhodnocujú a kontrolujú získané dáta a informácie.“

Redaktor: „Dôvod prečo magistrát v tomto úseku išiel do úzkych pruhov je podľa nich ten, že vychádzal zo zlých pôvodných plánov. Na papieroch vraj odbočovací pruh meral cez 3 metre, skutočná šírka však bola 2 metre aj 60 centimetrov.“

Peter Bubla, hovorca Magistrátu hlavného mesta Bratislavy: „Plán sme preto aktualizovali a po novom bude šírka v tomto úseku 2,75 metra, čo je šírka zosúladená jednak s realitou a zároveň v súlade s predpismi.“

Redaktor: „Aj to je však pre autobus podľa aktivistu málo, ak vraj rozšíria cestu, cyklopruh stratí v tomto úseku význam, budú ho musieť ešte viac zúžiť.“

Ivan Matušík, občiansky aktivista: „Ten cyklopruh bude nejakých 50, 70 centimetrov.“

Redaktor: „Vyzýva preto mesto, aby si priznalo chybu a projekt zrušilo, magistrát ale odkazuje, že nič také nemá v pláne a že po odstránení chýb bude bezpečný pre všetky druhy dopravy. Braňo Tomaga, Televízia Markíza“

19:21:17 pokračovanie príspevkov

- Apetít kormoránov naháňa strach
- Zem v pohybe

- avíza príspevkov

19:26:50 prerušenie programu

zvukovo-obrazový predel, reklamný blok, zvukovo-obrazový predel

19:28:03 pokračovanie programu *Televízne noviny*

Príspevky:

- Stopy medveďa
- Chorých pribúda
- Nejasnosti okolo nehody
- Mladí lekári štrajkujú
- Diamantový gigant pod sankciami
- Ploštice sú stále problém
- Novoročný jackpot
- Mačky už nebudú tabu
- Zbavujeme sa vianočných stromčekov
- Ručné pumpy na sídlisku
- Vytlačili Corgoňa
- Kompa stále zatvorená

- avízo príspevku

19:44:13 prerušenie programu

zvukovo-obrazový predel, reklamný blok, zvukovo-obrazový predel

19:52:17 pokračovanie programu *Televízne noviny*

Príspevky:

- Mickey Mouse je slobodný
- Kuchár bojovník
- Tajomné objekty za Neptúnom

20:00:09 koniec programu *Televízne noviny*

zvukovo-obrazový komunikát na program *Striedavka*
sponzorské odkazy
začiatok programu *Počasie*
koniec programu *Počasie*

20:04:59 koniec monitorovaného záznamu